

Dějiny překladu (skandinávských literatur)

14/3

Litteraturfaget gjennom historien

- *Dagens deling:*
- I. Literární věda/věda o literatuře/ litteraturvitenskap/literary science
- II. Literární historie/litteraturhistorie/literature history
- III. Literární kritika/litteraturkritikk/ literary criticism/literary studies

Dějiny literatury/litteraturhistorie/literature history

- Translatologi
  - Resepsjonshistorie
  - Tekst-historie/tekstologi
-
- Nasjonallitteratur
  - Verdenslitteratur
  - Kanon

Verdenslitteratur

- Johann Wolfgang von Goethe:
- Bevissthet om inter-litterære forbindelser og sammenhenger, kultivering av internasjonale kulturkontakter (kontaktologi)
- Literature general
- Literature broadly is any collection of written work, but it is also used more narrowly for writings specifically considered to be an art form, especially prose fiction, drama, and poetry. In recent centuries, the definition has expanded to include oral literature, much of which has been transcribed.

Verdenslitteratur

- kvantitativt, ELLER kvalitativt kriterium?
- Kvantitativt: Mekanisk samling av de såkalte beste verker (pliktlesing på skolen eller universitet), additiv metode, lister, kanon
- o amerikansk: world literature
- Harold Bloom. *The Western Canon: The Books and School of the Ages* (1994; česky *Kánon západní literatury. Knihy, které prošly zkouškou věků.* 2000)

Světovost?

- Václav Svatoň:
- Dreier det seg om definerbar kvalitet som ligger i verket selv (inne),
- eller om resultat av interpretasjon/tradisjon (ute)?

- markedsføring

Komparatistikk

- Literární komparatistika
  - Komparatistik/Vergleichende Literaturwissenschaft,
  - Littérature comparée;
  - Comparative literature, lat. comparare, srovnávat, sammenligne)
  - Srovnávací metodou zkoumá vztahy, společné rysy a rozdíly jednotlivých děl různých národů a v různých jazycích.
-
- Literární **vlivy**
  - Literární vztahy

René Wellek (1903 – 1995)

- **Literature general**: studium av internasjonalt felleskap og dets strukturer
- Er det et fenomen som utvikler seg paralelt med/i avhenginget av nasjonallitteraturer?
- Er det fenomen som er et helt selvstendig og abstrakt konsept (axiom)?
- a/ idéhistorie
- b/ formhistorie (sjanger)
- c/ historie av strømninger i kunst og litteratur (stil, ideologi)

Om idéhistorie

- Idéhistorie er studiet av ideenes historie. Faget er beslektet med, eller kan omtales som, tenkningens historie, intellektuell historie eller mentalitetshistorie. For det meste er det skriftlige kilder og tekster som studeres. Fagområdet vokste internasjonalt formelt frem utover på 1930-tallet; i Norge ble det første professoratet opprettet i 1946.[1]
- Faget utforsker de store og viktige verkene innen humaniora, samfunnsfag og naturvitenskap, og faget står i Norge nært både filosofi og historie. Idéhistorie er en tverrfaglig disiplin hvor man i prinsippet kan studere hvordan alle ideer og forestillinger har påvirket individer og samfunn. Ideene kan studeres på diakront (gjennom tidene) og/eller synkront (i samtiden).

Dionýz Ďurišin 1929 - 1997

- Meziliterárnosť, literárni centrizmy
- *Teória medziliterárneho procesu* (1987)
- *Dialógy a reflexie o medziliterárnosti* (1988)
- *Systematika medziliterárneho procesu* (1988)
- *Osobitné medziliterárne spoločenstvá* (1987-1993) – kolektívny projekt
- *Čo je svetová literatúra* (1992)
- *Svetová literatúra perom a dlátom* (1993)
- *Teória medziliterárneho procesu* (1995)
- publikácie *Medziliterárny centrizmus stredoeurópskych literatúr* (1998)

Homi K. Bhabha

- <https://www.youtube.com/watch?v=j2f7Wo6-Kx8>
- Postcolonialism

David Damrosch

- Between-ess
- <https://www.youtube.com/watch?v=jfOuOJ6b-qY>

Pavel Fraenkl 1904 (Hradec Králové)- 1985 (Oslo)

- Via Nansenhjelpen til Norge 1940
- *Masaryk og [Garborg](#) (1952)*
- *Bjørnson og tsjekkisk litteratur (1953)*
- *Ibsens vei til drama (1955)*
- Kontakt-skapende litteraturvitenskap

Dionýz Ďurišín

- 1. souhrn národních literatur
- 2. hodnotový výběr toho nejlepšího z národních literatur
- 3. vztahy a souvislosti v meziliterárním procesu (geneticky a typologicky)